

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«ЕКОНОМІЧНЕ ДИВО»: УСПІШНІ ПРАКТИКИ
підготовки *бакалавра*

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «ЕКОНОМІЧНЕ ДИВО»: УСПІШНІ ПРАКТИКИ підготовки бакалавра

Розробник: Єлісеєва Л. В., професор кафедри економіки і торгівлі, доктор економічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Аналітична економіка:

Сур'як А. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі

протокол № 6 від 12.01.2026 р.

Завідувач кафедри:

Павлова О. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Аналітична економіка Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 150/5		Рік навчання – 3
ІНДЗ: немає		Семестр – 5
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
Мова навчання	Консультації – 10 год.	
	Форма контролю: залік	
	Українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові – Єлісеєва Людмила Володимирівна
Науковий ступінь – доктор економічних наук
Вчене звання – професор
Посада – професор кафедри економіки і торгівлі
Контактна інформація: +380950217570, Yelisieieva.Liudmyla@vnu.edu.ua
Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Економічне диво»: успішні практики» складено з урахування можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти першого рівня освіти бакалавр. Освітній компонент «Економічне диво»: успішні практики» ознайомлює здобувачів освіти із ключовими концепціями, факторами та прикладами стрімкого економічного зростання окремих країн світу. Курс досліджує роль держави, інвестицій, інновацій, людського капіталу, зовнішньої торгівлі та соціальних чинників у формуванні економічних див, а також аналізує успішні національні і регіональні моделі. Здобувачі освіти отримають системне розуміння передумов та наслідків економічного розвитку, а також практичні навички аналізу та оцінки економічних процесів.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета ОК – формування у здобувачів освіти знань та компетентностей, необхідних для розуміння механізмів економічного зростання на прикладі успішних практик, а також розвиток аналітичних і дослідницьких навичок для оцінки й застосування цих моделей у національному та регіональному контекстах.

Основними **завданнями** вивчення ОК є ознайомити здобувачів освіти із теоретичними підходами до поняття «економічне диво» та основними факторами економічного розвитку; проаналізувати роль державної політики, інвестицій, інновацій та людського капіталу у формуванні економічних див; розглянути успішні приклади економічного зростання окремих країн і регіонів із різних куточків світу; розвинути навички критичного аналізу, порівняння та оцінки економічних моделей і політик; сформувані здатність застосовувати теоретичні знання для практичного аналізу та прийняття управлінських рішень.

3. Soft skills.

Під час опанування цього освітнього компонента у здобувачів освіти формуються такі soft skills: критичне та аналітичне мислення, системне й абстрактне мислення, здатність до навчання впродовж життя, проблемно-орієнтоване прийняття рішень в умовах невизначеності, дослідницькі навички, міждисциплінарна взаємодія, адаптивність та професійна відповідальність.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Вступ до концепту «Економічне диво»						
Тема 1. «Економічне диво»: базове визначення і приклади.	6	1	-	5	-	-
Тема 2. Роль держави в економічному розвитку.	8		2	5	1	О, ДС / 10
Тема 3. Інвестиції та їх вплив на зростання економіки.	6	1	-	5	-	-
Тема 4. Важливість освіти і людського капіталу для розвитку.	9	1	2	5	1	О, ДС / 10
Тема 5. Інновації і технології як фактори економічного успіху.	6	-	-	5	1	-
Тема 6. Світова торгівля та її роль у розвитку країни.	7		2	5	-	О, ДС / 10
Тема 7. Фінансова система та банківська справа.	8	1	2	5	-	О, ДС / 10
Тема 8. Соціальна стабільність і економічний розвиток.	6	-	-	5	1	-
Тема 9. Роль підприємництва в економічних проривах.	8	-	2	5	1	О, ДС / 10
Тема 10. Екологічні аспекти економічного розвитку.	5	-	-	5	-	-
Разом за модулем 1	69	4	10	50	5	50
Змістовий модуль 2. Управління науковими та інноваційними проектами						
Тема 11. Економічне диво Німеччини після Другої світової війни.	8	2	-	6	-	-
Тема 12. Японія: шлях до економічного зростання.	11	2	2	6	1	О, ДС / 10
Тема 13. Азійські тигри: Південна Корея, Тайвань, Сінгапур, Гонконг.	10	2	2	6	-	О, ДС / 10
Тема 14. Китай та його економічні реформи.	9	2	-	6	1	-
Тема 15. Скандинавські країни: поєднання економічної стабільності і добробуту.	10	2	2	6	-	О, ДС / 10
Тема 16. Ірландія: залучення інвестицій і розвиток.	6	-	-	6	-	-
Тема 17. Ізраїль як центр інновацій.	6	-	-	6	-	-
Тема 18. Естонія і цифрові технології у розвитку країни.	7	-	-	6	1	-
Тема 19. Країни Центральної та Східної Європи: виклики та можливості.	11	2	2	6	1	О, ДС / 10
Тема 20. Чи можливо економічне диво в Україні? Основні виклики.	9	-	2	6	1	О, ДС / 10
Разом за модулем 2	81	6	10	60	5	50
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

Форми контролю*: О – опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (<https://surl.li/cc/fgmabz>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмової відповіді на одне теоретичне питання (30 балів) та розв'язку двох ситуаційних вправ – по 35 балів кожне). Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Залік проводиться згідно із затвердженим розкладом, усно і передбачає відповідь на 3 питання.

Питання, завдання заліку

1. Поясніть, що таке «економічне диво» і наведіть приклади країн, які його пережили.
2. Охарактеризуйте основні чинники, що сприяють виникненню економічного дива.
3. Розкрийте роль держави у створенні та підтримці економічного дива.
4. Поясніть поняття людського капіталу і його значення для розвитку економіки.
5. Оцініть вплив інвестицій на економічне зростання країни.
6. Проаналізуйте роль інновацій і технологій у формуванні економічного дива.
7. Поясніть, що таке світова торгівля і як вона сприяє розвитку економіки.
8. Опишіть, як фінансова система впливає на економічний розвиток країни.
9. Обґрунтуйте важливість соціальної стабільності для економічного зростання.
10. Розгляньте роль підприємництва у розвитку економіки.
11. Визначте основні екологічні виклики, пов'язані з економічним зростанням.
12. Поясніть значення індустріалізації у контексті економічного дива.
13. Опишіть особливості повоєнного економічного дива Німеччини.
14. Розкрийте секрети японського економічного дива.
15. Охарактеризуйте країни «Азійських тигрів» та їхні економічні досягнення.
16. Проаналізуйте ключові реформи, які впроваджувала Китайська Народна Республіка для економічного зростання.
17. Поясніть сутність соціальної держави на прикладі скандинавських країн.
18. Визначте фактори, які сприяли економічному зростанню Ірландії.
19. Охарактеризуйте причини, через які Ізраїль називають «країною стартапів».
20. Опишіть особливості цифрової трансформації Естонії.
21. Розгляньте виклики, з якими стикаються країни Центральної та Східної Європи у прагненні досягти економічного дива.
22. Поясніть значення терміну «економічна інтеграція».
23. Оцініть переваги експортної орієнтації для економіки країни.
24. Розкрийте, що таке інститути і чому вони важливі для економічного розвитку.
25. Проаналізуйте вплив інвестиційної політики на розвиток економіки.
26. Охарактеризуйте основні види інвестицій і їхні особливості.
27. Поясніть, як забезпечується фінансування інновацій у країнах з економічним дивом.
28. Оцініть, яким чином нерівність може впливати на стабільність економічного зростання.
29. Наведіть уроки для України, які можна винести з досвіду країн, що досягли економічного дива.
30. Поясніть, як можна оцінити успішність економічного дива в сучасних умовах.

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VI. Рекомендована література

1. Базилевич В., Гражевська Н., Вірченко В. Економічний розвиток України: концептуальні засади та інституційний вимір. К. : Ліра-К, 2022. 462 с.
2. Панченко В., Резнікова Н. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навчальний посібник. Київ : ФОП Білецький Р.Г., 2025. 471 с.
3. Стадвелл Дж. Чому Азії вдалося. К. : Наш формат, 2022. 448 с.
4. Сучасні тренди економічного розвитку : досвід ЄС та практика України : підручник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми : ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2021. 432 с.
5. Чалмерс Дж. Японське економічне диво. Як професійна влада та бізнес збудували провідну економіку світу. К. : Наш формат, 2022. 456 с.
6. Шонфілд Е. Повоєнна економіка: історія європейських економічних див. К. : Наш формат, 2025. 528 с.